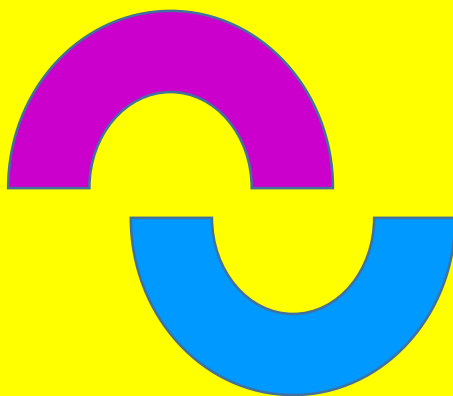

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ

Active Deep Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ

Active Deep Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ Active Deep Learning

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ออนไลน์ กันยายน 2562

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, กรุงเทพมหานคร

หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ Active Deep Learning” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ความมุ่งมั่นพยายามในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ที่ถูกต้อง รู้จริง รู้ชัด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเชื่อมต่อกnowledgeไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ	1
3. การเรียนรู้แบบจับจตจะไม่เกิด Deep learning	2
4. การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจสู่นวัตกรรม	4
5. จาก Active learning สู่ Deep learning ต่อยอดการเรียนรู้ ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม	6
6. การสร้างความจริงจังและตั้งใจในการเรียนรู้	7
7. บทสรุป	9
บรรณานุกรม	10

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ

Active Deep Learning

1. บทนำ

การเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้เชิงลึก (Deep knowledge) ที่สามารถนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เชิงลึกอื่นๆ เกิดเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) และต่อยอดเป็นแนวคิด (Idea) ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมนั้น มาจากการที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างจริงจัง ตั้งใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา ด้วยความอุตสาหพยายาม

2. การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีเป้าหมายของตนเอง มีแรงบันดาลใจ (passion) ในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นให้แล้วเสร็จ อดทน มุ่งมั่น พยายาม ใช้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย พินิจอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไม่ได้คาดหวัง แก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม

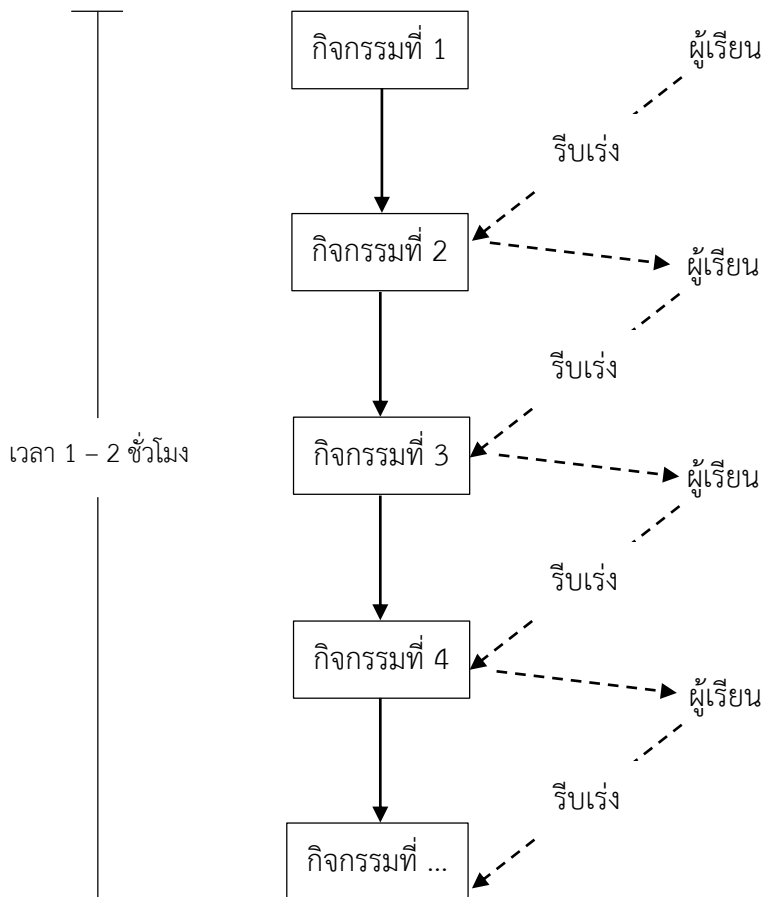
3. การเรียนรู้แบบจับจดจะไม่เกิด Deep learning

การเรียนรู้แบบจับจด คือ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะทำไม่จริงจัง ไม่มีจิตใจจดจ่อในสิ่งที่เรียน

เกิดจากผู้สอนเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้เร็วเกินไป และกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ถึงจุดความสนใจระยะยาวของผู้เรียน เช่น ให้ปฏิบัติกิจกรรม 4 กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง โดยแบ่งเวลาออกเป็นกิจกรรมละ 15 นาที และกิจกรรมเหล่านั้น ไม่ได้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันของ Concept of Learning

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้เรียนรีบเร่งปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ให้เสร็จ โดยไม่ได้ให้ความสนใจ ถ้าผู้เรียนพบปัญหาในการเรียนรู้จะปล่อยผ่านไป โดยไม่คิดแก้ไข เนื่องจากจะมีกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ตามมาในเวลาอันใกล้

สถานการณ์ในชั้นเรียนเช่นนี้ ไม่เป็นผลดีต่อผู้เรียน เพราะทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก (Deep knowledge) คือ รู้ไม่จริง รู้ไม่ชัด ในสิ่งที่เรียน ส่งผลกระทบให้ไม่สามารถเชื่อมโยง Concept ได้ ท้ายที่สุดผู้เรียนจะไม่สามารถสังเคราะห์ Idea ของการสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ เป็น “ความสูญเปล่าทางการศึกษา” ที่น่าเสียดายมาก

ภาพประกอบ 1 การเรียนรู้แบบจับจดไม่เกิด Deep learning

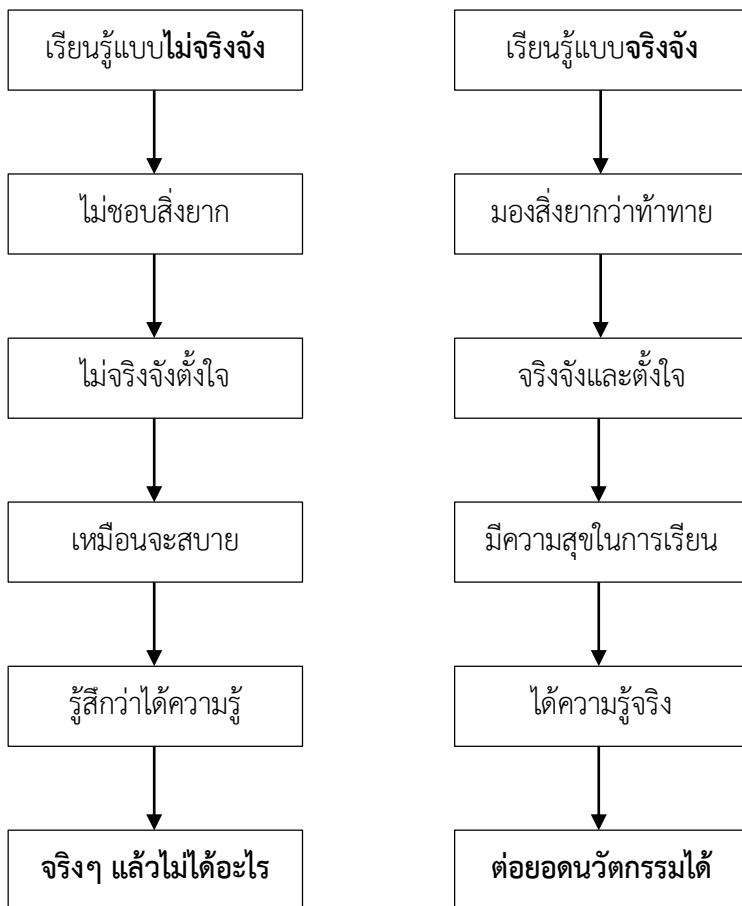
4. การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจสู่นวัตกรรม

ธรรมชาติประการหนึ่งของผู้เรียนบางคน คือ **ชอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ง่ายๆ ไม่ยุ่งยาก** ไม่ต้องใช้พลังทางความคิด ไม่ต้องทำกิจกรรมอะไรมากมาย ผู้สอนต้อง**ปรับ Mindset** ของผู้เรียนกลุ่มนี้ ให้เป็น **Growth mindset** เห็นความสำคัญของการเรียนรู้อย่างจริงจัง

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนกลุ่มนี้**ชอบเรียนรู้ด้วยการฟังบรรยาย** และถ้าผู้สอนบรรยายเก่ง ผู้เรียนจะยิ่ง**รู้สึก**ว่าตนเองเกิดการ**เรียนรู้ได้มากกว่าการลงมือปฏิบัติการจริง**

มีรายงานการวิจัยพบว่า **ผู้เรียนรู้สึกไปเองว่าตนเองเกิดการเรียนรู้จากการฟังบรรยายมากกว่าการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ** โดย**แท้ที่จริงแล้วผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติเกิดการเรียนรู้และทักษะสูง**กว่าการฟังบรรยาย

จากงานวิจัยดังกล่าว ทำให้เห็นว่า **การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้สึกว่าสบายๆ ง่ายๆ ไม่ต้องทำอะไร** น่าจะ**ไม่เป็นผลดีต่อผู้เรียน** ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ที่**ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง** มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในระยะยาว

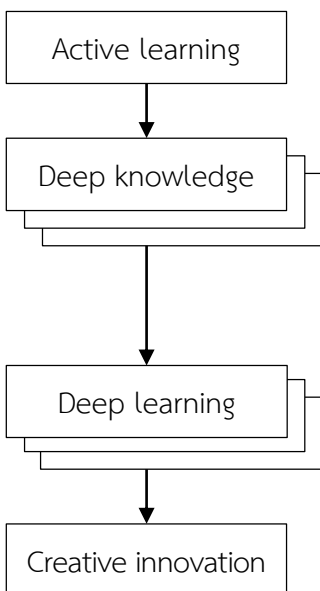

ภาพประกอบ 2 การเรียนรู้แบบง่ายๆ และการเรียนรู้แบบจริงจัง

5. จาก Active learning สู่ Deep learning

ต่อยอดการเรียนรู้ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม

การเรียนรู้แบบ Active learning คือ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น เกิดความรู้ความเข้าใจและความสามารถ พัฒนาไปสู่การเรียนรู้เชิงลึก หรือ Deep learning ที่ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจและความสามารถด้านต่างๆ มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน และนำไปประยุกต์ใช้ หรือสร้างสรรค์นวัตกรรม

ภาพประกอบ 3 จาก Active learning สู่ Deep learning

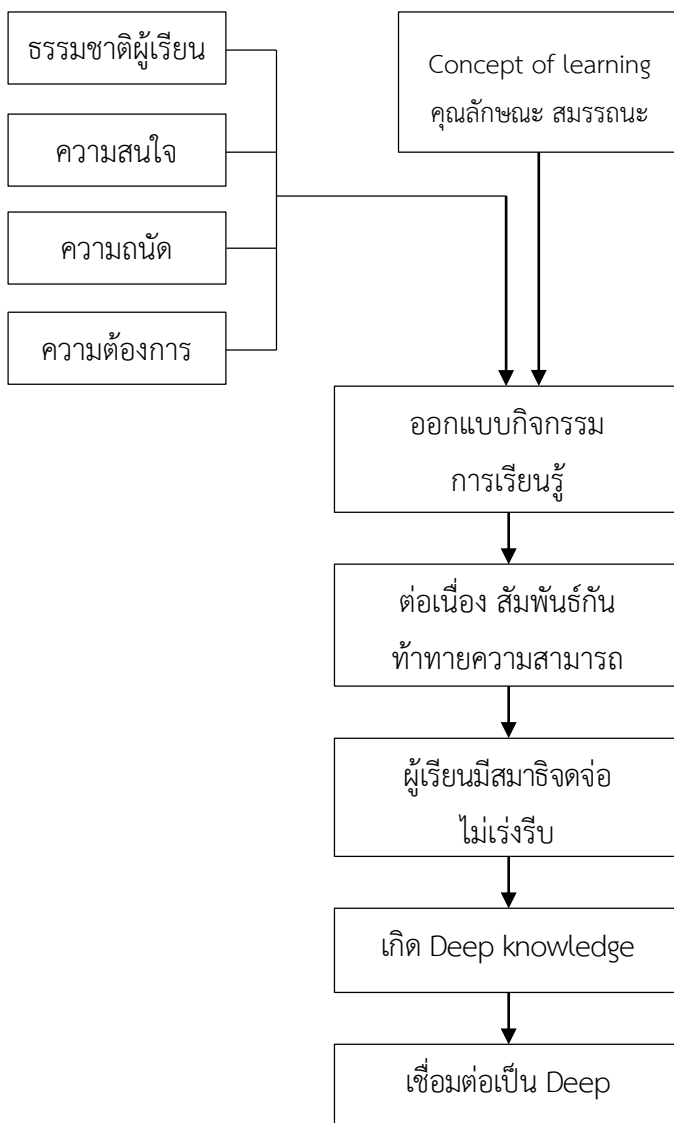
6. การสร้างความจริงจังและตั้งใจในการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่องและเปลี่ยนกิจกรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบจัดจด ไม่เป็นผลดีต่อผู้เรียน เพราะจะทำให้ไม่เกิด Deep knowledge และ Deep learning

การสร้างสมาธิจดจ่อในกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจระยะยาวของผู้เรียน โดยนำธรรมชาติ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนเป็นตัวตั้งในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และมีลักษณะท้าทายความสามารถ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ จะทำให้ผู้เรียนมีสมาธิจดจ่อ มุ่งมั่น พยายาม ใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย แก้ปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคแบบกัดไม่ปล่อย

ผู้เรียนมีประสบการณ์เชิงลึก (Deep experiences) พัฒนาไปเป็นความรู้เชิงลึก (Deep knowledge) และเชื่อมโยงกับความรู้เชิงลึกอื่นๆ เกิดเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) ที่เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่อไป

ภาพประกอบ 4 การสร้างสมาธิจดจ่อในกิจกรรมการเรียนรู้

7. บทสรุป

การเรียนรู้อย่างจริงจังและตั้งใจ ทำให้ผู้เรียนมี**ความรู้เชิงลึก** เชื่อมต่อกับความรู้เชิงลึกอื่นๆ เป็น**การเรียนรู้เชิงลึก** และต่อยอดไปสู่ **การสร้างสรค์นวัตกรรม** ผู้สอนควรปรับ **Mindset** ของผู้เรียนที่มี พฤติกรรมการเรียนแบบจับจด ไม่เอาจริงเอาจัง ไม่ตั้งใจ มาเป็น **Growth mindset** ที่จริงจัง ตั้งใจในการเรียนรู้ โดยการออกแบบ **กิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองธรรมชาติ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการ**ของผู้เรียน แล้วขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ จาก **Active learning** ไปสู่ **Deep learning**

บรรณานุกรม

Harvard University. (2019). *Lesson in Learning*. Retrieved September, 9, 2019 from <https://news.harvard.edu/gazette/story/2019/09/study-shows-that-students-learn-more-when-taking-part-in-classrooms-that-employ-active-learning-strategies/>

Washburn, K. D. (2012). *How Effort Empowers Learning*. Retrieved September, 9, 2019 from <https://www.howtolearn.com/2012/11/how-effort-empowers-learning/>

การเรียนรู้เชิงลึก หรือ Deep learning
ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถด้านต่างๆ
มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน นำไปประยุกต์ใช้
และสร้างสรรค์นวัตกรรม

